

S. Sayısı : 132

Kocaeli mebusu İbrahim Tolon'un, Devletçe parasız verilecek giyim eşyası hakkındaki 4306 sayılı kanunun hayrat hademesine de teşmiline dair kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/6)

4 . V . 1943

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisiğine

Devletçe verilecek parasız giyim eşyası hakkındaki 4306 sayılı kanuna ek olarak düzenleyip mucip sebepler lâiyhasıyla birlikte sunduğum kanun teklifinin, incelenmek üzere iktiza eden encümene havale buyurulmasını saygı ile dilerim.

Kocaeli mebusu

İ. Tolon

Mucip sebepler lâiyhası

İçinde bulunduğumuz ikinci dünya harbinden ötürü, bilhassa geliri değişmiyen Devlet memurlarının geçinme hususunda güçlük çektiklerini gören Cumhuriyet Hükümeti, kendilerine giyim cihetinden bir defalık olsun yardımda bulunmak maksadiyle (Devletçe parasız verilecek giyim eşyası hakkında kanun) adı altında Büyük Millet Meclisine bir lâyiha teklif etmiş ve bu lâyiha Meclisçe müzakereden sonra kabul ve 4306 sayı ile de neşir ve ilân edilmiştir. Bu kanundan, Devlet teşkilâtına dahil bütün memur ve müstahdemler istifade etmektedir.

Ancak : Kanunun hüküm ifade eden 1 nci maddesinin tesbiti sırasında besbelli zühul eseri olarak Vakıflar umum müdürlüğü kadrosuna dahil hayrat hademesi her nasılsa zikredilmemiş, bu münasebetledir ki yalnız bunlar açıkta kalmıştır.

Esasen çok az bir maaş alan ve her yüzde sıkıntı içinde bulunan bu kanaatkârların nafakalarına bile yettiği şüpheli olan maaşlarından, para tasarruf ederek vazifedar oldukları yerlerde bir memura yakıtır kılığa girmeleri muhal olduğuna göre, bugünkü günde kıyafetçe ekseriyetle perişan ve Hükümetin bu yardımına belki birinci derecede muhtaç bir halde bulunan hayrat hademesinin de bu haktan istifade ettirilmesi için işbu lâyiha düzenlenmiştir.

4 . V . 1943

Kocaeli mebusu

İ. Tolon

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Esas No. 2/6

Karar No. 15

10 . VII . 1943

Yüksek Reislige

Kocaeli mebusu İbrahim Talon'un, Devletçe parasız verilecek giyim eşyası hakkındaki 4306 sayılı kanunun hayrat hademesine de teşmiline dair olan kanun teklifi Encümenimize havale olunmakla, Evkaf umum müdürü ve Maliye mümessilleri huzuru ile müzakere olundu.

Hayrat hademesinin Devlet devair ve müesseselerinde geliştirilmekte olan memur ve müstahdemlerden hiç bir zümre ile kıyas edilemeyecek derecede az aylık almakta oldukları ve dar gelirli olan belki en az gelirli zümresini teşkil ettikleri alman izahattan anlaşılmıştır. Evkaf umum müdürlüğü kadrosunda çalışan bu hayrat hademesinin aldıkları aylıkların azlığı da Encümenimizin ayrıca dikkatini ehemmiyetle celbetmiş ve bu zümre müstahdemlerin 4306 sayılı kanun hükümlerinden istifade etti-

rilmelerinin şefkat ve adalet duygularına uygun olacağına ittifak hâsıl olmuştur.

Binaenaleyh, Kocaeli mebusu İbrahim Tolon'un Devletçe parasız verilecek giyim eşyası hakkındaki 4306 sayılı kanuna ek olarak teklif etmekte bulunduğu kanun teklifi encümenimize aynen kabul edilmiştir. Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reislige sunulmuştur.

Maliye En. Reisi	Bu M. M.	Kâtip
İstanbul	Rize	Tokad
A. Bayındır	T. B. Balta	C. Kovalı
A. Karahisar	Ankara	Burdur
I. H. Baltacıoğlu	M. Aksoley	Ş. Engineri
Kastamonu	Kayseri	Urfa
H. Çelen	Ö. Taşçıoğlu	M. E. Tekeli

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Esas No. 2/6

Karar No. 80

16. VII. 1943

Yüksek Reislige

Devletçe verilecek parasız giyim eşyası hakkındaki 4306 sayılı kanuna ek olarak Kocaeli mebusu İbrahim Tolon tarafından hazırlanan ve Yüksek Reislige Encümenimize havale buyurulan 4. V. 1943 tarih ve 2/6 sayılı kanun teklifi Maliye encümeni mazbatasıyla birlikte Vakıflar umum müdürü Fahri Kiper'le Maliye vekâleti namına Bütçe ve malî kontrol umum müdürü hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu.

Memurlara parasız olarak verilen giyim eşyasından hayrat hademesinin de faydalandırılmaları esas itibarıyla Encümenimize de yerinde görülmüş ve ancak karşılık temini hususunda ceryan eden müzakereler neticesinde va-

kıflar idaresinin bugünkü durumu ve uhdesinde bulunan hizmetlere mukabil bütçesinin dar vaziyetiyle bu yardımın icabettirdiği tahsisatı karşılayamayacağı anlaşılmış ve Vakıflar umum müdürlüğü bütçesine Hazine'den yeniden yardım yapılması zaruri bulunmuştur.

Hayrat hademesinin sabit gelirli memurlarla aynı durumda olmadıkları, bunlardan bir çoğunun vazifeleri haricinde dahi maiyetlerini temin edecek hizmetler ve işler yapabilecekleri mülâhaza edilerek bu gibilere yalnız kendileri için birer elbiselik üçer metre kumaş verilmesi yerinde görülmüş ve bu yardımın icabettirdiği (140 000) liradan ibaret tahsisatın Hazine'den Vakıflar umum müdürlüğü bütçesine bu mik-

darda yardım yapılması suretiyle karşılanması hususunda Maliye vekilinin de muvafakatı alınmıştır.

Vakıflar idaresinin mülhak bütçeli bir teşekkül olmasından dolayı teklif iki lâyiha haline kalbedilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Bu M. M.	Kâtip
Çorun	Diyarbakır	İstanbul
I. Eker	R. Bekit	F. Öymen

Antalya	Aydın	Balıkesir
N. E. Sumer	Gl. R. Alpman	S. Örgüevren
Bitlis	Edirne	Giresun
B. Osma	M. N. Gündüzalp	A. Sayar
İstanbul	İstanbul	Konya
H. Kortel	I. H. Ülkmen	Dr. S. İrmak
Manisa	Mardin	Yozgad
F. Kurdoğlu	R. Erten	A. Sungur
	Zonguldak	
	H. A. Kuyucak	

KOCAELİ MEBUSU İBRAHİM TOLON'UN TEKLİFİ

*Devletçe parasız verilecek giyim eşyası hakkındaki
4306 sayılı kanuna ek kanun lâyihası*

MADDE 1. — Devletçe parasız verilecek giyim eşyası hakkındaki 4306 sayılı kanunun 1 nci maddesine 16 ncı olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

16. Vakıflar umum müdürlüğü bütçesinden aylık alan cami ve mesçitler hademesi.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muhtemeldir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya Başvekil ve Maliye vekili memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİŞİ

Cami ve mesçit hademelerine parasız elbiselik kumaş verilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Ayhklarını Vakıflar umum müdürlüğü bütçesinden alan cami ve mesçit hademelerine yerli fabrikalar mamûllerinden olmak üzere parasız üçer metre elbiselik kumaş verilir.

MADDE 2. — Vakıflar umum müdürlüğü 1943 mali yılı bütçesinin 32 nci faslında (Cami ve mesçit hademelerine parasız verilecek elbiselik kumaş bedel ve masrafları) adıyla yeniden açılan 6 ncı maddeye 140 000 lira fevkalâde tahsisat konulmuştur.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya Başvekil ve Maliye vekili memurdur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*1943 mali yılı muvazenei umumiye kanununa
bağlı (A) işaretli cetvelin Maliye vekâleti kısmına
munzam tahsisat verilmesi hakkında kanun
lâyihası*

MADDE 1. — 1943 mali yılı muvazenei umumiye kanununa bağli (A) işaretli cetvelin Maliye vekâleti kısmındaki 233 nctü (Vakıflar umum müdürlüğü) fashına 140 000 lira munzam tahsisat verilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmetini icraya Maliye vekili memurdur.